

APROXIMACIO
ALS HÀBITS
LINGÜÍSTICS
DELS MESTRES
DE BARCELONA I

PROVINCIA

PROVINCIA
DE BARCELONA Y
DE LOS MAESTROS

DE LOS MAESTROS
LINGÜÍSTICOS
A LOS HABITOS
APROXIMACION

Enric Pol
Marta Gili
Astrid Domènech

col·lecció informes i.17 març 79

Institut de ciències l'educació. Universitat de Barcelona

institut de ciències de l'educació
universitat de barcelona

**APROXIMACIÓ
ALS HÀBITS
LINGÜÍSTICS
DELS MESTRES
DE BARCELONA I
PROVÍNCIA**

Enric Pol
Marta Gili
Astrid Domènech

col·lecció informes i.17 març 79

Institut de ciències l'educació. Universitat de Barcelona

Publicacions de l'I.C.E.

Director: Miquel Siguan Soler

Institut de Ciències de l'Educació
Universitat de Barcelona

APROXIMACIÓ
ALS HABITS
LINGÜÍSTICS
DELS MESTRES
DE BARCELONA I
PROVINCIA

1979
Llibre 611
Ariadna Domènech

I N D E X

Introducció

Presentació

Qui són? 7

Lloc d'origen 11

Hàbits lingüístics 15

Llengua materna i coneixement
del català 17

Llengua a classe i llengua amb
els alumnes 23

La llengua de l'escola en el
futur 25

Resum 30

Taules 33

Al present quadern oferim un resum de les dades obtingudes en una enquesta-sondeig sobre les expectatives de formació i reciclatge dels mestres de Barcelona i les seves comarques. En aquest estracte reflectim les dades que hem cregut que poden tenir un interès més general a fora de la planificació de les activitats ressenya des que desenvolupa l'I.C.E.

Hem pres els hàbits lingüístics dels ensenyants com a nucli de la present síntesi, no per la seva amplitud -és únicament una aproximació sobre una mostra estratificada de 200 respostes vàlides- sinó per la inexistència (o desconeixement nostre d'estudis sobre el tema en en moment de realitzar el treball. Trobareu, al començament, un resum de les dades sociològiques que constituiran les variables fonamentals que cal relacionar amb els usos lingüístics.

La totalitat de les dades, així com el detall de la metodologia i el procés de mostreig, són a la vostra disposició a la biblioteca de l'ICE.

PRESENTACIÓ

El present treball ens va estar encomanat per L'Institut de les Ciències de l'Educació de la Universitat Central de Barcelona a principis del curs escolar 1977-78, per tal de fer una aproximació a les necessitats reals de formació i reciclatge dels mestres de Barcelona ciutat i província, per a incidir a nivell de planificació d'activitats.

L'escola està sotmesa a corrents i a modes del tarannar pedagògic que suren, en principi, de corrents ideològics diversos, per bé que sovint no responen a corrents tan profunds i/o madurats. De fet, i és obvi, cada circumstància social marcarà unes pautes i emfatitzarà més uns aspectes o uns altres. La formació continuada, el reciclatge, etc. no escapen a aquestes influències. De fet és el deure de les institucions dedicades a aquestes tasques el copsar les necessitats i donar-ne resposta, sense oblidar de donar el seu lloc als elements innovadors de progrés. En tot cas, la tasca darrera ineludible és la de donar i/o ajudar a elaborar elements vàlids als qui tenen encomanat de vetllar pel desenvolupament integral de les "noves persones".

En la forma de vivenciar les necessitats que portaran a l'ensenyant a l'activitat resolutòria no hi intervé només la

moda, sinó també la circumstància momentània. La seva experiència, el seu origen, la seva ideologia, la seva dedicació, la seva experiència formativa, la seva inserció social, la seva llengua i cultura són factors que, d'alguna manera, en uns més que en altres hi tindran relació.

Per aquesta raó hem inclòs una llarga fitxa sociològica en el questionari que ens donarà indicis de la veritat d'aquestes afirmacions.

Novembre de 1978

qui són?

Han respost al qüestionari majoritàriament els més joves, i en major número les dones. Existeix una distorció respecte a la piràmide d'edats de la població total de Barcelona amb un estrangulament excessiu en el grup de més edat i una considerable diferència entre homes i dones.

Els individus de més edat no tenen expectativa de mantenir cap tipus de formació davant la propera jubilació i tendeixen a inhibir-se davant del qüestionari. D'altra banda el creixement de la població ha portat a una ampliació de llocs de treball que han estat ocupats per joves. El major número de dones que ha respost ve donat ja per la composició de l'univers del magisteri, majoria que respon a un procés de feminització progressiva de la professió.

La majoria de les dones que exerceixen són solteres, mentre que els homes són casats. Això ens dona peu a pensar que les dones quan es casen deixen, almenys temporalment la professió.

Els mestres es manifesten majoritàriament socialistes i socialdemòcrates per aquest ordre, tant entre el sector estatal com al privat. També la majoria es manifesta creient, però el percentatge disminueix de forma inversament proporcional a l'edat. Igualment hi ha una oscil·lació d'esquerra a dreta amb l'increment d'edat.

Tret dels mestres de més edat que estant repar-
tits, la majoria creu insuficient la preparació rebuda
a l'Escola de Magisteri o a les Facultats. Els més
han accedit a l'ensenyament amb magisteri, encara que
un bon nombre ho ha fet amb una llicenciatura. Entre els
d'origen català hi ha una titulació universitària més ele-
vada, en canvi els de la resta de l'Estat s'han presentat
amb més assiduitat a oposicions, entre els quals són més
nombrosos els d'origen rural, malgrat ser alhora els que
han suspès més. Per les zones rurals el magisteri o-
ficial és un camí de millora social de forma molt més
marcada que a les zones fortament urbanitzades, on po-
dria significar l'haver d'emigrar vers un indret no de-
sitjat.

Les crítiques que fan a la formació rebuda es
poden resumir en que el nivell del professorat és pedagò-
gicament molt deficient i poc científic, que es basa en
tècniques endarrerides i desfassades, i que hi ha una
manca de contacte amb la realitat escolar. La didàctica
és nul·la.

L L O C D ' O R I G E N

Com veiem en la taula número 1 , el 53,3% dels mestres provenen de zones de cultura catalana i la resta d'altres (castellana majoritàriament).

Els diferents percentatges especificats en cada grup d'edat responen a raons sociològicament diferents. D'una banda trobem d'entre els de més edat una proporció majoritària d'origen no català i que treballa en escoles estatals.

El sistema franquista que va imposar la figura del mestre com a funcionari d'un estat aliè a Catalunya encarregat d'ensenyar una llengua i una cultura forànies amb unes matitzacions ideològiques molt concretes que van fer allunyar a la gent d'aquí de la docència oficial.

El grup d'edat de 36 a 50 anys està compost pels mestres que van estudiar durant un període de cert relacament aparent de l'opressió cultural, i d' alguna manera també política, durant el dificultós rellançament del país als anys 60, en que va haver-hi certa popularització dels estudis universitaris (1) i també del Magisteri. Les classes mitjes, en aquell moment majoritàriament d'origen català (la gran massa d'emigrants no s'ha estabilitzat) comencen a accedir majoritàriament a la Universitat.

D'altra banda, l'assentament i l'estabilització de la massa emigrant i la progressiva integració a la seva nova terra, així com el procés de proletarització que, en general, registra el Magisteri donen més l'accés a tot l'espectre social. El nombre d'estudiants nascuts fora del Principat tindrà un increment considerable.

Volem esmentar, encara que de passada, el sistema d'accés per oposicions al Magisteri estatal com a factor d'emigració adulta, encara avui. El percentatge d'emigrants en els centres estatals és superior (55,9%) als dels centres no estatals (28%) com veiem a la taula general nº 2 amb el que es pot afirmar que les

(1) Un exemple el trobem en l'estudi de M. Siguan, Bosch, i Subirós "Evolución del alumnado en la Facultad de Filosofía y Letras 1939-71" I.C.E. Universitat de Barcelona I-3 novembre de 1971, on podem veure que dels 272 alumnes en el any 40 passa a 390 en el any 50, a 1.205 al 60 i es multiplica per 7 a 1970 en que passa a tenir 7.997 alumnes.

causes per les que van realitzar l'emigració els mestres del sector estatal i el privat no sempre són les mateixes. L'escola estatal és una font de mobilitat geogràfica amb una gradació i passes determinades. Sempere ha estudiat el fenomen i conclou que la radicació a Barcelona (i a les grans ciutats en general) per a molts mestres estatals és la culminació d'una aspiració de progrés.

Segons els sexes el Magisteri compleix funcions diferents. El 62,25% de les dones han nascut al Principat, mentre que el 63% dels homes que hi treballen són de fora. Veiem unes proporcions invertides. (taula 3)

Si mirem l'extracció social veurem que la majoria de les dones provenen de classes mitjes i mitjes altes d'origen urbà (4-5). Mentres que els homes són d'extracció social més baixa (treballadors i petits propietaris agrícoles) i d'origen rural (61,5%). No creiem anar errats en afirmar que pel homes el Magisteri és o ha estat una forma de millorar el status social, mentre que per les dones (de classe mitja) és una sortida "normalment" acceptada.

Dels mestres nascuts al Principat el 63,5% pertanyen a zones urbanes o en procés d'urbanització, mentre que de la resta de L'Estat Espanyol el 69,5% és d'origen rural i la resta urbà o semiurbà.

Aquesta diferència és estadísticament significativa. En certa manera és explicable pel més alt índex d'urbanització de Catalunya que de la resta de l'Estat. Això confirma el que deiem abans sobre el Magisteri com a forma de progressar socialment pels habitants de nuclis agraris i de baix nivell social. Efectivament, en veure la relació amb la categoria socio-professional del pare, comprovem la diferent

extracció social que possiblement incidirà en la forma de fer.

Pel mestre d'origen urbà l'elecció pot ser en certa manera lliure i mesurada, i representa una continuació dins del seu medi social habitual. Pel mestre d'origen rural que emigra gràcies al Magisteri (com veurem més endavant hi ha una tendència més forta a presentar-se a oposicions per part dels mestres d'origen rural que pels d'origen urbà, encara que els primers tenen un més alt índex de suspensos que els segons) pot portar-lo a una dificultosa adaptació al seu nou medi, no sempre superada i que repercutirà en el seu comportament docent.

hàbits llingüístics

LETTORIA NAZIONALE
CURRICOLI NAZIONALI

Dalle strutture di base della lingua italiana, si è passati a una lingua materna di cultura, che si è sviluppata nel corso della storia.

Il 2000 della lingua italiana è stato il punto di partenza per una riforma che ha portato a una nuova struttura della lingua italiana, che si è sviluppata nel corso della storia.

Con l'entrata in vigore della legge 107 del 2015, si è avviata una riforma della scuola italiana, che ha portato a una nuova struttura della scuola italiana, che si è sviluppata nel corso della storia.

LL EN G U A M A T E R N A I
C O N E I X A M E N T D E L C A T A L A .

Dels mestres de la mostra el 49% tenen com a llengua materna el català, mentre que el 50% hi tenen el castellà.

El 96% enten el català i el 69,5% el parla. El 57,5% l'escriu amb més o menys dificultat: el 32% regularment i només el 25,5% creu escriure'l de forma correcta (taula nº 6).

Cal remarcar que 94 dels 100 mestres de llengua materna castellana enten català encara que, únicament 42 el parlen i 23 l'escriuen.

D'altra banda els 93 dels 98 mestres de llengua materna catalana escriuen més o menys bé el català, encara que només són 47 els qui creuen fer-ho correctament.

Desglosant els percentatges per sectors (veure taula nº 7) observem que existeixen notables diferències. Del total de professors estatals 60 són castellans i 32 catalans. En canvi, en el sector no estatal 40 mestres són castellans i 66 catalans. Existeix, doncs, predomini de mestres catalans al sector no estatal (61,3% del total de la mostra de mestres no estatals), i de mestres castellano-parlants a l'àmbit estatal (64,8% dels mestres que han respost).

Dins d'aquests mateixos sectors s'observa diferències en el nivell de català de cada grup (veure taula nº 8).

Mentre que del sector no-estatal 72 mestres (66,9%) diuen escriure català amb més o menys dificultat 31 (28,8%) creuen fer-ho correctament; són 43 (46,4%) que ho fan el sector estatal dels quals 20 (21,6%) creuen fer-ho correctament.

D'altra banda no parlen català 17 (15,8%) dels mestres no-estatals, encara que practicament tots l'entenen, percentatge sensiblement inferior al del sector estatal on són 43 (46,4%) els qui no el parlen (6 dels quals no l'entenen).

Veiem, que malgrat els condicionaments polítics que han envoltat l'ensenyament al país, hi ha una certa tendència a l'integració a la nova comunitat, també a nivell lingüístic, per una bona part dels mestres vinguts de fora. Aquesta integració vindrà condicionada pel medi on desenvolupi la seva tasca el mestre en qüestió, sigui una barriada de parla majoritàriament castellana o un lloc on hi convisquin a nivell d'ús les dues llengües. Però això ja ho vererem més endavant.

Caldria incidir fortament, d'una banda, en el reciclatge d'aquests individus, i d'altra en les formes de reclutament dels mestres. Mentre les places d'ensenyants de Catalunya sotin a concurs a nivell general de l'Estat i no s'exigeixi el coneixement de la llengua i cultura catalana, aquesta situació es perllongarà i tendirà a empitjorar. Per bé que tots els mestres haguin manifestat voluntat de millorar el nivell de català, bona part d'ells han remarcat que sempre que no se'ls obligui.

L'índex de mestres capaços d'escriure correctament en català és del 25% dels enquestats.

La disposició dels ensenyants ara és de bona acollida.

Els de més edat difícilment arribaran a una modificació dels usos lingüístics. Entre ells s'hi troven

alguns dels que han dit no voler millorar el nivell donada la seva propera jubilació. Amb tot, no se'ls hi pot retreure desconeixement (14 dels 19 parlen català, encara que sols 5 l'escriuen).

El reciclatge lingüístic, evidentment tindria més incidència en altres grups. D'entrada destaquem dos fets (veure taula nº 9): dels més joves només el 43,8% és de llengua materna catalan. Entre els de mitjana edat s'eleva al 60,4%. Evidentment, això es refereix als nivells de català de cada grup (veure taula nº 10). D'entre els més joves el parlen només el 67,2% encara que l'entenen el 95,9%. Més elevat, en canvi, és el percentatge que el parla del grup de mitjana edat (76,6%), mentre que l'entenen el 98,2%.

L'explicació a aquestes diferències creiem que és similar a la donada a la primera part d'aquest treball en parlar del lloc d'origen dels mestres.

Amb tot, la gran majoria està disposada a millorar el nivell de català.

La majoria dels mestres que provenen del reste de l'Estat Espanyol estan disposats a millorar el nivell de català que tenen perquè viuen i treballen a Catalunya i creuen que és una obligació intrínseca ja que viuen entre catalans. Uns pocs, han puntulitzat, però, que estan disposats a aprendre català, però sempre que no se'ls obligui.

Les dones posseïxen un nivell més elevat de català. L'escriuen 85 (64,60%) amb més o menys correcció mentre que només ho fan 27 (43,6%) homes. Igualment, entre els homes, 27 (42,1%) diuen no parlar-lo, encara que 24 (37,4%) l'entenen, percentatge sensiblement més elevat que el 24,3% de dones que no l'enraonen. D'elles, però, el 20,5% l'enten. (taula 11)

De nou aquí, per explicar aquest fenomen ens referim a la primera part del treball.

Creiem, a més, que en aquestes diferències intervenen factors no tan sols circumstancials, sinó també actitudinal. No deixa de ser simptomàtic que, malgrat l'elevat índex de resposta en favor de millorar el nivell de català, el percentatge d'homes sigui més baix que el de dones (82,6% i 93,4%).

A més de l'incidència de l'emigració en cada grup caldria valorar la circumstància i les causes per les que es va realitzar. Ja hem vist abans un més elevat índex d'adaptació de les dones i un ús com a forma d'escalada social del Magisteri estatal pels homes, amb fortes connotacions ideològiques d'una època determinada. Com hem vist el 64 % de les mestres han nascut a Catalunya, mentre que dels homes només un 35 % són d'origen català, que enllaça amb el que hem apuntat anteriorment en la diferent extracció social per sexes.

Dels mestres nascuts a Catalunya, malgrat que el 15% no tenen el català com a llengua materna (veure tau-

la nº2.1.12) tots parlen el català. Només el 8,4% diu no saber-lo escriure, el 46,7% diu fer-ho regular i el 44,8% assegura escriure'l correctament. (taula 12)

Hi han diferències significatives de nivell de coneixement del català i de llengua materna segons l'origen del mestre.

Només el 38,8% dels mestres d'origen rural tenen com a llengua materna el català; el 57,1% el parla i el 47,4% l'escriuen. Pel que fa als mestres d'origen urbà el 57,6% són de llengua materna catalana, el 83,8% el parlen i el 64,4% l'escriuen. Es a dir, doncs, que el nombre de catalano-parlants i el nivell de coneixement del català és superior entre els mestres d'origen urbà. Unes de les raons d'aquest fenomen es pot remetre, per una banda al que hem esmentat al anterior apartat sobre l'alt índex d'urbanització de Catalunya respecte al reste de l'Estat (el 63,5% dels aquí nascuts són de zones urbanes o en procés d'urbanització).

L'extracció social mesurada a partir de la categoria socio professional del pare, hem vist que almenys a la mostra estudiada no té relació significativa amb el nivell de coneixement del català.

LLENGUA A CLASSE I LLENGUA AMB ALUMNES

Tan a nivell de mestres estatals com no estatals la llengua a classe és rotundament la castellana per la seva obligatorietat fins ara. Amb tot hi ha un 20% que fa servir el català i un 10,5% que usen altres llengües (aquest percentatge correpon als mestres que donen idiomes, 5% del total de la mostra, i els ensenyants que treballen en escoles de llengua estrangeres). Les variables fonamentals no influencien en aquests usos.

Alhora de relacionar-se amb els alumnes els mestres no estatals usen més el català que no pas els mes-

tres estatals(veure taula nº 13). Els homes usan més el castellà que les dones. (14)

Aquest fet ve donat d'una banda pel lloc d'origen del mestre i de l'altre per un seguit de condicionants ambientals, de localització geogràfica del centre, de dominància llingüística de la zona i de factors actitudinals. Mentre els d'origen no català imposen el castellà en un 70,7% dels casos i el 13,4% diu usarel català i el castellà segons el cas, els mestres d'origen català usan sempre una ò altre llengua segons l'infant. Només el 8,4% diu parlar només en català i el 12,1% diu que utilitza més el català que el castellà.

LA LENGUA DE L'ESCOLA EN EL FUTUR

"Quina creu que ha de ser en un proper futur la relació entre la llengua catalana i la castellana a l'ensenyament?"

Les respostes a aquesta pregunta són les que donem base a aquest apartat. Com es pot veure al qüestionari⁽¹⁾ es suggerien set possibles relacions deixant l'obció a explicitar-ne alguna no prevista.

(1) Respostes previstes: 1. Hauria d'ésser totalment

Tant els mestres de llengua catalana com els de llengua castellana opinen que al nen se l'ha d'atendre en la seva llengua materna, introduïnt progressivament l'altre (66'3% dels catalans i 65% dels castellans). Aquest percentatge es modifica tot hi mantenint la prioritat per aquesta opció segons sapiguen o no parlar en català. Així opinen el 55% dels que no parlen català, 69% dels que el parlen). El parlar o no el català queda relligat a l'actitud en front la llengua a l'escola i traspua una forma de fer...

L'opinió majoritària està clara. Entre les minories els de parla catalana i els de parla castellana volen el predomini de les seves llengües respectives. En xifres, el pes específic dins del total dels partidaris de donar prioritat d'alguna manera al català és el 14% (Futur llengua escola 2+4+5) i al castellà el 19'5% (Futur llengua escola 1+3+6).

No hi ha cap diferència en els grups majoritaris segons quins siguin els usos lingüístics dels mestres, sí en canvi n'hi ha en els minoritaris,

en castellà; 2. Hauria d'ésser totalment en català; 3. En castellà però amb classes voluntàries de català; 4. En català però amb classes voluntàries de castellà; 5. Mixta, amb predomini del català; 6. Mixta amb predomini castellà; 7. A cada nen en la seva llengua materna, amb introducció progressiva de l'altre; 8. Altres (especifica).

Dels que usen castellà majoritàriament o sempre en la seva relació amb els alumnes 30 (31,2%) demanen escola amb predomini del castellà. Dels que usen una llengua o altre segons el cas, o majoritàriament català 9 (8,6%) també demanen el predomini del castellà, però 21 (20,2%) esperen el predomini del català. La distribució dels grups minoritaris en relació amb la llengua usada per a impartir les classes és diferent a la de l'ús lingüístic amb els alumnes pel fet de ser, encara, el castellà l'única llengua oficial a l'escola, en el moment de passar el qüestionari.

També, tret dels grups majoritaris, les opcions minoritàries estan en relació amb el nivell de coneixements del català que posseeix el mestre.

Els 28 (14%) que volen una escola amb predomini del català només n'hi ha 4 que no saben escriure'l, mentre dels 39 (19,5%) que volen el predomini del castellà només n'hi ha 6 que l'escriguin. Dels 8 que ni l'entenen només 3 demanen predomini del castellà (pensem que els altres possiblement hagin realitzat una immigració recent i això justifica el seu nivell en front d'una actitud que sembla oberta).

Segons els grups d'edat (taula 2.39-10) l'opció majoritària ha estat igualment la de la llengua materna amb introducció progressiva de l'altre però en un percentatge significativament significativament més alt entre els més joves (76%) que en els de mitjana edat (54,7%). A la resta d'aquests dos grups hi ha un lleu-

ger predomini del castellà sobre el català.

Entre els més grans 6 de 19 han escullit el castellà amb classes voluntàries de català i 5 de 19 la llengua materna amb introducció progressiva de l'altre.

Analitzant-ho segons el sexe (taula 16) el percentatge majoritari és semblant al de les altres variables (62,5% el homes i 66,4% les dones). En les opcions minoritàries hi ha una diferència simptomàtica reflex de que ja hem esmentat anteriorment del paper del magisteri com a forma de progrés social per als homes, majoritàriament d'origen rural i de fora de Catalunya, 16 (25%) dels quals esperen un predomini del castellà a l'escola, mentre les dones es reparteixen per un igual en 22 (16,8) les quals volen el castellà predominant i 21 (16%) català

La fórmula de que l'escola sigui totalment catalana o totalment castellana és rebutjada tant pels nascuts a Catalunya com a la resta de l'estat (taula 2.3.13). El 20,7% dels d'origen no català i el 6,5% dels nascuts al Principat creuen que en el futur la llengua de l'escola serà el castellà amb classes voluntàries de català. El cas invers, l'escola catalana amb castellà voluntari l'alvira el 14% dels d'origen català i és totalment rebutjada pels de la resta de l'Estat. La majoria, però, creu en l'ensenyament en llengua materna introduïnt progressivament l'altre (65,4% dels catalans, 62,2% R.E.).

La ideologia dels mestres no ha significat cap opció diferencial a la mostra estudiada.

Segons els estudis hem comprovat que com em totes les variables ara estudiades els grups majoritaris esperen l'escola em llengua materna (62% mestres, 72% llicenciats). Els mestres esperen més l'escola en castellà, 30(24,8%), que no pas els llicenciats 9 (13,8%) igual percentatge que els que l'esperen en català, expectativa minoritària entre els que han estudiat magisteri (14 - 11,5%).

RESUM

Una meitat de la mostra té per llengua materna el català i l'altre el castellà. La quasi totalitat (96%) enten el català i un bon nombre és capaç de parlar-lo (70%). Només la quarta part creu escriure'l correctament i una tercera part més ho fa malgrat que amb incorreccions. Donen més bons nivells de coneixement del català els mestres de llengua catalana que els de castellana. Per sectors hom pot comprovar un més alt coneixement al sector no estatal. Practicament la totalitat dels ensenyants estan disposats a millorar el seu nivell de català.

Les dones posseeixen un més elevat nivell de coneixement del català. En aquest punt hem considerat l'existència de factors actitudinals a més, obviament, dels circumstancials.

El nivell de català és superior en els mestres d'origen urbà que en els d'origen rural. L'extracció social no ha tingut incidència en aquest factor, almenys pel que fa a la mostra.

La relació entre les dues llengües a l'escola del proper futur per a la gran majoria ha de ser de

convivència, atenen als nens en la seva llengua materna, i introduint progressivament l'altre. Segons les diferents variables l'opinió de la majoria sempre ha estat aquesta malgrat que els minories han donat fluctuacions.

La llengua en que s'imparteix la classe és en la immensa majoria dels casos, encara, és el castellà

Es més equilibrat l'ús de les dues llengües, en la relació personal del mestre amb els alumnes, tot i que segueix havent-hi predomini del castellà. Mentre els mestre de parla castellana imposen el castellà als alumnes, en una gran majoria, els que saben català usen una o altra llengua segons sigui la de l'infant.

... les ...
... les ...
... les ...

... les ...
... les ...
... les ...

... les ...
... les ...
... les ...

... les ...
... les ...
... les ...

... les ...
... les ...
... les ...

... les ...

	fins 35		36-50		+ 50 NC.		TOTAL	
	nº	%	nº	%	nº	nº	nº	%
Principat	59	(48,7)	36	(87,9)	8	4	107	(53,5)
Resta de FPCC	6	(4,9)	2	(3,1)	1	1	10	(5)
Resta d'Estat	55	(45,5)	15	(28,3)	10	2	82	(41)
Altres	0		0		0	0	0	
No contesta	0		0		0	0	0	
TOTAL	121	(100)	53	(100)	19	7	200	(100)

Taula nº 1 .Lloc de neixement per edats.

	Barcelona ciutat		Barcelona provincia		TOTAL	
	est. nº	no-est. nº	est. nº	no-est. nº	nº	%
Principat	12	41	24	30	107	(53,5)
Resta de FPCC.	4	3	1	2	10	(5)
Resta d'Estat	17	15	35	15	82	(41)
No contesta	0	1	0	0	1	(0,5)
TOTAL	33	60	60	47	200	(100)

Taula nº 2 .Relació entre lloc de neixement del mestre i el seu lloc de treball i sector.

	homes	dones	N.C.	TOTAL
Principals	22	83	2	107 (53,5)
Resta PFCC	4	6	0	10 (5)
Resta Estat	38	41	3	82 (41)
Altres	0	1	0	1 (0,5)
N.C.	0	0	0	0
TOTAL	64	131	5	200 (100)

Taula nº 3 . Lloc d'origen dels mestres per sexes.

	homes	dones	N.C.	TOTAL
1.	5 (7,8)	18 (13,7)	1	24 (12)
2.	0	7 (5,3)	0	7 (3,5)
3.	3 (4,6)	3 (2,2)	0	6 (3)
4.	7 (10,9)	12 (9,1)	1	20 (10)
5.	17 (26,5)	19 (14,5)	0	36 (18)
6.	9 (14)	26 (19,8)	1	36 (18)
7.	21 (32,2)	36 (27,7)	0	57 (28,1)
8.	2 (3,1)	8 (6,1)	2	12 (6)
N.C.	0	2 (1,5)	0	2 (1)
TOTAL	64 (100)	131 (100)	5	200 (100)

1. Professions lliberals incloent personal docent no oficial, tècnics i art.
2. Directors i quadres superiors de l'administració, docència i d'empreses.
3. Forces armades .
4. Nivells Mitjos d'administració.
5. Altres treballadors de l'administració i empreses-
6. Grans i mitjos propietaris industrials i agrícoles amb assalariats.
7. Petits propietaris sense assalariats.
8. Altres

Taula nº 4 . Categoria soci-professional del pare del mestre per sexes.

	homes	dones	N.C.	TOTAL
Menys de 20.000	41	60	2	103 (51,5)
De 20,001 a 200.000	9	28	1	38 (19)
Més de 200.001	14	43	2	59 (29,5)
N.C.	0	0	0	0
TOTAL	64	131	5	200 (100)

Taula nº 5 .Tamany del municipi d'origen per sexes.

	català nº	castellà nº	altres nº	N.C. nº	TOTAL nº %
No enten,no parla,no escriu	0	6	1	1	8 (4)
Enten,no parla,no escriu	1	51	0	0	52 (26)
Enten i parla,no escriu	4	20	0	0	24 (12)
Enten i parla,esciu regular	46	18	0	0	64 (32)
Enten,parla i esciu correcta	47	4	0	0	51 (25,5)
No contesta	0	1	0	0	1 (0,5)
TOTAL	98	100	1	1	200 (100)

Taula nº 6 .Nivell de llengua catalana segons la llengua materna.

	estatal nº %	no estatal nº %	TOTAL nº %
Català	32 (34,4)	66 (61,6)	98 (49)
Castellà	60 (64,5)	40 (37,3)	100 (50)
Altres	0	1 (0,9)	1 (0,5)
No Cort.	1 (1)	0	1 (0,5)
TOTAL	93 (100)	107 (100)	200 (100)

Taula nº 7 .Llengua materna del mestre segons sector de treball estatal o no-estatal.

	estatal nº %	no estatal nº %	TOTAL nº %
No enten,no parla,no escriu	6 (6,4)	2 (1,8)	8 (4)
Enten,no parla,no escriu	37 (39,9)	15 (13,9)	52 (26)
Enten i parla,no escriu	6 (6,4)	18 (16,7)	24 (12)
Enten,parla i escriu regular	23 (24,8)	41 (38,1)	64 (32)
Enten,parla i escriu correcta	20 (21,6)	31 (28,8)	51 (25,5)
No contesta	1 (1)	0	1 (0,5)
TOTAL	93 (100)	107 (100)	200 (100)

Taula nº- 8 .Nivell de llengua catalana segons el sector de treball estatal o no- estatal.

	menys 35 nº %	36-50 nº %	+51 nº	N.C. nº	TOTAL nº %
Català	53 (43,9)	32 (60,4)	8	5	98 (49)
Castellà	68 (56,4)	20 (37,8)	11	1	100 (50)
Altres	0	0	0	1	1 (0,5)
No contesta	0	1 (1,8)	0	0	1 (0,5)
TOTAL	121 (100)	53 (100)	19	7	200 (100)

Taula nº 9 Llengua materna segons l'edat actual del mestre.

	menys 35 nº %	36-50 nº %	+51 nº	N.C. nº	TOTAL nº %
No enten, no parla, no escriu	5 (4)	1 (1,8)	1	1	8 (4)
Enten, no parla, no escriu	36 (29,5)	12 (22,6)	4	0	52 (26)
Enten i parla, no escriu	12 (9,6)	8 (15,1)	3	1	24 (12)
Enten i parla, escriu regular	36 (29,6)	20 (37,8)	5	3	64 (32)
Enten, parla, escriu correcta	32 (27,1)	12 (22,6)	6	1	51 (25,5)
No contesta	0	0	0	1	1 (0,5)
TOTAL	121 (100)	53 (100)	19	7	200 (100)

Taula nº 10. Nivell de coneixement de la llengua catalana segons edat actual.

	homes	dones	N.C.	TOTAL
No parla,no enten,no escriu	3	5	0	8 (4)
No parla,però enten i escriu	24	27	1	52 (26)
Parla i enten,però no escriu	10	14	0	24 (12)
Parla i enten,escriu regular	15	47	2	64 (32)
Parla i enten,escriu correcta	12	38	1	51 (25,5)
N.C.	0	0	1	1 (0,5)
TOTAL	64	131	5	200 (100)

Taula nº 11 .Nivell de català per sexes.

	Principat		Resta	Resta	N.C.	TOTAL	
	nº	%	PPCC nº	Estat nº %		nº	nº %
No enten,no parla,no escriu	0		0	8 (9,7)	0	8 (4)	
Enten,no parla,no escriu	0		3	49 (59,7)	0	52 (26)	
Enten i parla,però no escriu	9 (8,4)		2	13 (15,8)	0	24 (12)	
Enten i parla,escriu regular	50 (46,7)		4	9 (10,9)	1	64 (32)	
Enten i parla,escriu correcta	48 (44,8)		1	2 (2,4)	0	51 (25,5)	
No contesta	0		0	1 (1,5)	0	1 (0,5)	
TOTAL	107 (100)		10	82 (100)	1	200 (100)	

Taula nº 12 .Nivell de coneixement del català segons el lloc de neixement.

	Ciutat		Província		TOTAL
	E	NE	E	NE	
Català sol	0	4	1	5	10 (5)
cast. sol	20	15	32	10	77 (38,5)
segons	7	28	22	24	81 (40,5)
més cast.	4	7	3	5	19 (9,5)
Més cat.	2	6	2	3	13 (6,5)
Altres	0	0	0	0	0
N.C.	0	0	0	0	0
TOTAL	33	60	60	47	200 (100)

Taula nº 13 . Llengua usada pels mestres en la relació amb els seus alumnes segons sector i lloc de treball.

	Homes	Dones	N.C.	TOTAL
Català sol	1 (1,5)	9 (6,7)	0	10 (5)
Castellà sol	29 (45,3)	47 (35,8)	1	77 (38,5)
Segons el cas	22 (34,3)	58 (44,2)	1	81 (40,5)
Més català	10 (15,6)	7 (5,3)	2	19 (9,5)
Més català	2 (3)	10 (7,6)	1	13 (6,5)
Altres	0	0	0	0
N.C.	0	0	0	0
TOTAL	64 (100)	131 (100)	5	200 (100)

Taula nº 14 . Llengua usada pels mestres en la relació amb els seus alumnes segons sexe.

	fins 35	36-50	450 N.C.	TOTAL
Totalment en català	0	1 (1,9)	0	1 (0,5)
Totalment en castellà	1 (0,8)	2 (3,8)	0	4 (2)
Cast. i classes volunt. cat.	12 (9,9)	6 (11,3)	6	25 (12,5)
Cat. i classes volunt. cast.	3 (2,5)	2 (3,8)	2	7 (3,5)
Mixta amb predomini català	8 (6,6)	5 (9,4)	3	17 (8,5)
Mixta amb predomini cast .	4 (3,3)	6 (11,3)	3	13 (6,5)
Llengua materna (1)	92 (76)	29 (54,7)	5	130 (65)
Altres	1 (0,8)	1 (1,9)	0	2 (1,)
N.C.	0	1 (1,9)	0	1 (0,5)
TOTAL	121 (100)	53 (100)	19	200 (100)

(1) A cada nen en la seva llengua materna amb introducció progressiva de l'altre.

Taula nº 15 .Estat del mestre segons l'espectativa de relació llingüística a l' escola que hagi escollit.

	Homes	Dones	N.C. TOTAL
Predomini del català (2,4 i 5)	7 (10,9)	21 (16)	0 28 (14)
Predomini del castellà (1,3,6)	16 (25)	22 (16,8)	1 39 (19,5)
Llengua materna (1)	40 (62,5)	87 (66,4)	3 130 (65)
Altres	1 (1,6)	0	1 2 (1)
N.C.	0	1 (0,8)	0 1 (0,5)
TOTAL	64 (100)	131 (100)	5 200 (100)

(1) A cada nen en la seva llengua materna amb introducció progressiva de l'altra

Taula nº 16 . Resum taula nº .Espectativa de relació lingüística a l'escola per sexes.

**Publicaciones del I.C.E.
de la Universidad de Barcelona**

- Documentos**
- 1 M. Siguán, E. Valentí, M. Freixa. **Algunos datos estadísticos sobre el alumnado de bachiller en Barcelona.** Septiembre 1971.
 - 2 Juan Estruch. **El coste familiar de la educación, 1.º informe.** Septiembre 1971. Agotado.
 - 3 Adalberto Ferrández. **La enseñanza individualizada en la E.G.B., 1.º informe.** Septiembre 1971. Agotado.
 - 4 Jaime Serramona. **Pedagogía institucional, 1.º informe.** Septiembre 1971. Agotado.
 - 5 María Forns. **Pruebas para medir el conocimiento de una lengua, I.** Septiembre 1971. Agotado.
 - 6 María Plá. **Pruebas para medir el conocimiento de una lengua, II.** Septiembre 1971. Agotado.
 - 7 Montserrat Freixa. **El condicionamiento social de las aptitudes intelectuales y su influencia sobre el rendimiento escolar, 1.º informe.** Septiembre 1971. Agotado.
 - 8 Fernando de Cea y Francisco Arteaga. **Informe sobre 5.º Experimental en E.G.B.** Septiembre 1971.
 - 9 **Informe de las actividades del I.C.E. de la Universidad de Barcelona.** Septiembre 1971. Agotado.
 - A 10 Pedro Batallé. **Estadísticas educativas, 1.º informe.** Diciembre 1971. Agotado.
 - A 11 Juan Estruch. **El coste familiar de la educación, 2.º informe.** Diciembre 1971. Agotado.
 - A 12 Jaime Serramona. **Ensayo de Pedagogía Institucional, 2.º informe.** Diciembre 1971. Agotado.
 - A 13 Adalberto Ferrández. **Enseñanza individualizada, 2.º informe.** Diciembre 1971. Agotado.
 - A 14 Juan Mestres. **Los problemas psicopedagógicos planteados por el bilingüismo, 1.º informe.** Diciembre 1971. Agotado.
 - A 15 José M. Doménech. **Tabulación de encuestas: tablas a simple y doble entrada para el análisis de los resultados.** Marzo 1972.
 - A 16 E. Torá, J. Lahosa, M. Porter y S. Mallas. **Seminario de cine infantil (Psicopedagogía de la imagen).** Marzo 1972.
 - A 16 bis José M. Doménech. **Tratamiento de la información con ordenadores digitales.** Junio 1972.

- A 17** José M. Doménech. **Programa CORR. Cálculo de medias. Desviaciones tipo. Coeficiente de correlación lineal y coeficientes de correlación múltiple**, Manual de utilización. Junio 1972.
- A 18** José M. Doménech. **Programas BARE. Baremación de tests psicológicos, cálculo del baremo, características estadísticas y pruebas de normalidad de la distribución**. Manual de utilización. Junio 1972.
- A 19** **Informe de las actividades del I.C.E. De La Universidad de Barcelona. Curso 1971-72**. Septiembre 1972.
- A 19 bis** José M. Doménech. **Programa de análisis factorial. Programa A.F.A.C.** Manual de utilización. Junio 1972.
- A 20** Jaime Serramona. **Ensayo de Pedagogía Institucional, 3.º informe**. Septiembre 1972.
- A 21** Juan Mestres. **Problemas psicopedagógicos del bilingüismo, 2.º informe**. Septiembre 1971. Agotado.
- A 22** **Jornadas de psicopedagogía de la imagen visual**. Noviembre 1972.
- A 23** Javier Barragán. **Elementos de matemáticas para profesores de E.G.B.** Septiembre 1972.
- A 24** Adalberto Ferrández. **Enseñanza individualizada**. Mayo 1973.
- A 25** **Seminario de educación no-directiva**. Julio 1973.
- A 26** **Informe de las actividades del I.C.E. de la Universidad de Barcelona. Curso 1972-73**.
- A 27** María Forns. **Organización y funcionamiento de un servicio de orientación escolar en la E.G.B.** Julio 1973.
- A 28** Joaquín Arnau. **Problemas psicopedagógicos del bilingüismo, 3.º informe**. Noviembre 1973.
- A 29** José M. Doménech. **Descripción y valoración de un curso experimental de «Métodos estadísticos» para estudiantes de Psicología**. Julio 1973.
- A 30** Jorge Oliver. **Sensibilización auditiva**.
- A 31** E. Torá y M. Porter. **Jornadas de comprensión del cine por los niños**. Mayo 1974.
- A 32** E. Torá y J. M. Rueda. **Escuela y socialización**. Resumen de un Seminario permanente de profesores de E.G.B. 1974.

- A 33 Informe de las actividades del I.C.E. de la Universidad de Barcelona. Curso 1973-74. Enero 1975.
- A 34 Maria de Borja Solé. La experiencia comparativa en el aprendizaje del francés.
- A 35 Mareile Böhemer. Escuela y Museo.
- A 36 Informe de las actividades del I.C.E. de la Universidad de Barcelona. Curso 1974-75.
- A 37 Torà, Espresate, Laudan, Gubern, Acarin, Moragas, Remesar, Marce Pujagut. "Jornadas sobre la imagen televisiva" Mayo 1976.
- A 38 I. Martínez. N. Silvestre "Aprendizaje e integración del niño sordo en la escolaridad normal" Diciembre 1976.
- A 39 F. Marcé, Ll. Pujagut "El niño frente a la imagen fílmica con ruptura" Mayo 1977.
- A 40 Torà, Beiras, Aguirre, Tomas, Hernandez. "Un estudio de comunicación no-verbal" Diciembre 1977.
- A 41 E. Siches "Desarrollo cognitivo y medio sociocultural en la adquisición de las experiencias comparativas" Junio 1977.
- A 42 M. Forns, F. Sanchez "Programación del área dinámica para 1.º de EGB". Abril 1978.
- A 43 R. Garcia. M. Cañadell "El Juego infantil en grupo". Mayo 1978
- A 44 A. Vega. R. Mendoza, I. Sagrera "El papel del educador en la prevención en el abuso de las drogas".
- A 45 G. Martínez Piaget y el desarrollo intelectual. Resumen introductorio.
- A 46 J. M. Bermudo "El método de historiación filosófica"

- Informes**
- 2 S. Siguán y Alvaro Monferrer. **La atención a los deficientes mentales en la provincia de Barcelona.** Noviembre 1971
 - 3 M. Siguán, E. Bosch y J. Subirós. **Evolución del alumnado en la Facultad de Filosofía y Letras. 1939-1971.** Noviembre 1971
 - 4 **Escuela Universitaria del profesorado de E.G.B. Plan de estudios del curso experimental.** Noviembre 1971
 - 5 M. Siguán y Pedro Batallé. **Composición del alumnado en la Facultad de Filosofía y Letras.** Curso 1971-72. Junio 1972
 - 6 E. Torà. **Hacia una metodología de la comunicación.** Enero 1973.
 - 7 Fernando de Cea. **El Centro piloto de E.G.B. Font d'en Fargas.** Julio 1973.
 - 8 Pedro Batallé. **Seminario de Planificación Universitaria.** Marzo 1973
 - 9 V. Benedito y J. J. Piquer. **La formación pedagógica del profesorado de Bachillerato.** Noviembre 1973.
 - 10 **Metodología científica aplicada a la investigación educativa.** Marzo 1974.
 - 11 **El Centro piloto de E.G.B. Font d'en Fargas. 2.º informe.** Septiembre 1974.
 - 13 M. Siguán. **"La gestión municipal en materia de educación: el ejemplo de Bolonia"**. Noviembre de 1977
 - 14 M. Siguán. **"Educación y pluralidad de lenguas"**. Abril 1978
 - 15 V. Benedito. **"Una alternativa pedagógica: El Movimiento Italiano de Cooperación educativa"**
 - 16 R. Lopez Feal, J. M.ª Malapeira Gas. **"La Sección de psicología en la Universidad de Barcelona: Historia y perspectivas"**
 - 17 E. Pol, M. Gillí, A. Domenech. **Aproximació als hàbits lingüístics dels mestres de Barcelona i les seves comarques.**
 - 18 **Catálogo Guía de la enseñanza preescolar en Barcelona**

Serie Seminarios

- S 1 E. Buchaca, G. Carreras, J. Oliveras, J. Padró "La electrónica en el bachillerato"
- S 2 La problemàtica de L'accés a la docència d'EGB.

Otras Publicaciones

Col.lectiu. "Bilingüismo y educación en Catalunya". Ed. Teide. BARCELONA

Col.lectiu. "Bilingüisme i educació". Ed. Teide. BARCELONA

Col.lectiu. "Bilingüisme i Biculturalisme", Ed. Ceac. BARCELONA

"Guía del estudiante al término de la E.G.B.". M. Forns, I. Gómez. Ed. Teide. BARCELONA.

"El precio de la enseñanza en España". M. Siguan, J. Estruch. Ed. Dopesa. BARCELONA

"Cogestión en la escuela". J. Serramona. Ed. Teide. BARCELONA

"Desarrollo cognoscitivo y comprensión cinematográfica". E. Torà. Ed. Instituto Nacional de Publicidad.

"Grupos de formación y profesorado" V. Benedito, A. Vega. Ed. C.E.U. BARCELONA

EN PREPARACION

Col.lectiu. Política llingüística per a una escola democràtica.

